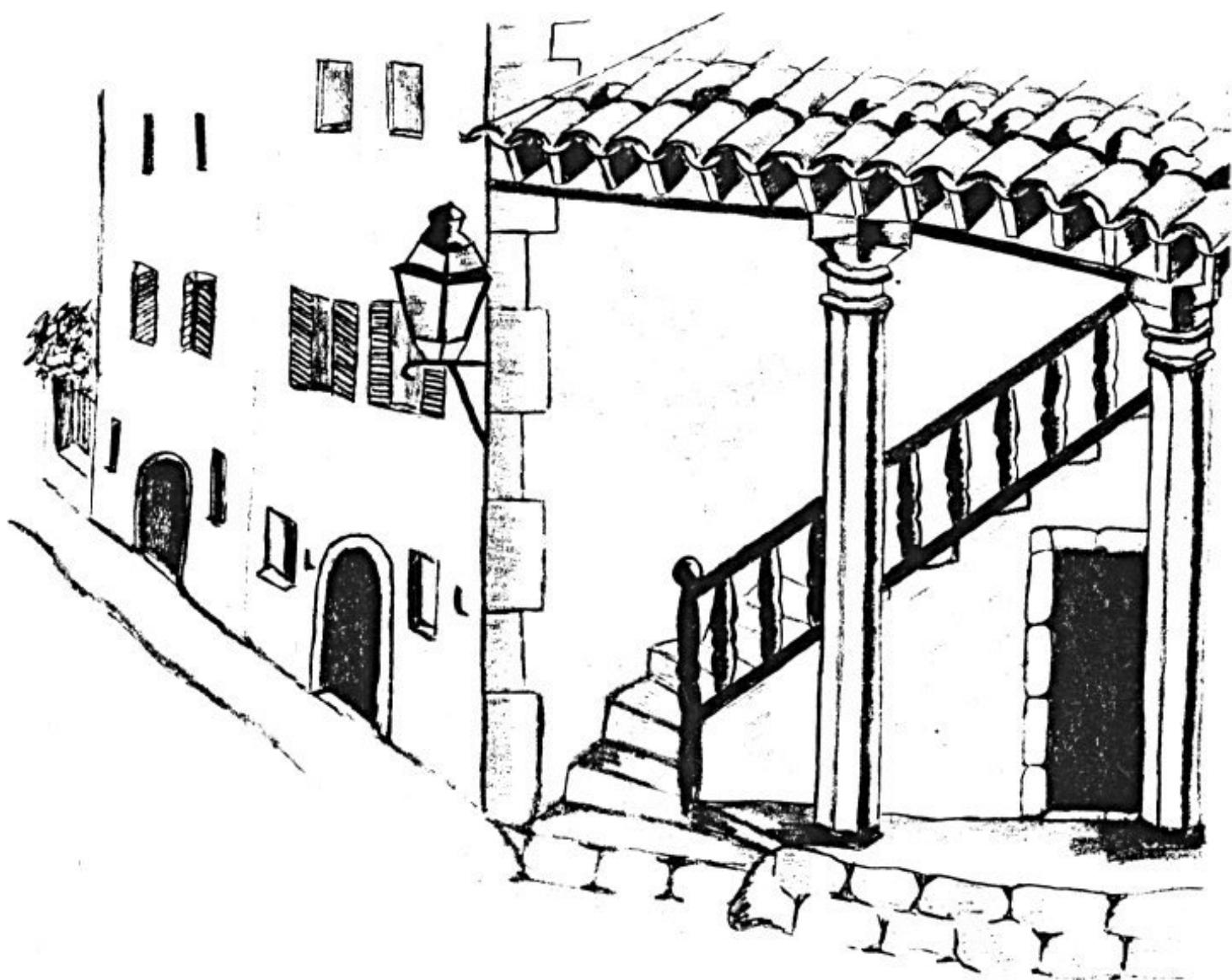

S'ENCRUÏA

Deià, Maig de 1979

Editorial

Presentació

Desde fa una mässada, l'ajuntament ens proposà a uns quans de deianenos la posta en funcionament d'una revista o circular mensual.

Primerament os vull dir, que el fet de crear una revista no es tasca fàcil per a gent que toca això per primera vegada, per això ido, agraim que si trobau faltes, espressions equivocades etc... no oblideu qu'encara som novells en la materia.

Com deiem abens idò, l'ajuntament feu la proposta i al mateix temps ens oferí una subvenció, a canvi de que noltros, l'equip de la revista, publicäsim les juntes mensuals.

Tots més contents qu'on al.lot en sabates noves, nos posarem a dur a tor me allò que uns proposaven i altres acceptavem, i acui nos teniu a punt de veure com nos es sortit l'endiunenjat.

Poques coses nos interesen conseguir amb la revista, per ventura la principal i més difícil sigui la participació o col.laboració de totes quantes persones es troben a Deià, ja sigui directament (carta, article, o crítica) o indirectament (entrevistes, opinions, o xerrades). Vull dir que estem oberts a tot-hom, sense fer cap partidisme de persones o entitats. I l'altre punt es, qu'arribiga la revista a totes les cases de Deià. Creim que si conseguim aquest **primer** punt de part vostre, noltros amb un poc de voluntat i genes conseguirem el segon, i amb això nos sentim més contents, qu'un pasco.

Ara ja m'havia passat per main; bè idò, el cas es que per evitar complicacions decidirem desde un principi legalit-çar la revista, que fos independent de l'ajuntament, encara que ens subvencioni es, per evitar obstacles econòmics en la publicació.

Per dirigir-vos a la revista amb una carta no es necessari posar remiten ni firma, ni el nom; simplement el nº del carnet d'identitat que teniu, i el nom o pseudònim que desit-jeu emprar.

L'adresa es la següent:

Revista "ENCRUIA"
Llista de Correus
Deià

I ara ja sols ens queda presentar-nos noltros l'equip de redacció:

Lluc Oliver
Magdalena Ripoll
Catalina Rullán (Dibuxante)
Xesca Bauça
Xesca Marcús

Col.laboren:

Francisca Suñer
Damian Heine

Fins un altre, que serà per a les festes de San Joan si ell vol i tots en tenim ganes.

El equipo de redacción de esta revista estuvo presente en el primer Pleno del Ayuntamiento después de la Constitución del Consistorio Democrático con el fin de dar a las personas, a través de estos escritos una detallada información Municipal de los asuntos que en él se tratasen.

El Orden del día era el siguiente:

- 1ª- Lectura del borrador del acta anterior.
- 2ª- Correspondencia recibida.
- 3ª- Facturas presentadas.
- 4ª- Expedientes de obras.
- 5ª- Legalización de sepulturas en el Cementerio Municipal.
- 6ª- Informe de la Alcaldía sobre la conveniencia de hacer públicas las cuestiones de interés general para el Municipio.
- 7ª- Informe del Concejal Delegado de Servicios Municipales sobre la separación del alumbrado del cementerio del de la Iglesia.
- 8ª- Ruegos y preguntas.

En la lectura del Acta precedente se leyó la Constitución del Ayuntamiento con el nombre de todos los concejales presentes.

Se hizo notar la ausencia del concejal electo del P.T.I., aunque constó también que no se le pudo avisar por desconocer su domicilio.

Que los plenos se celebrarían el primer miércoles de cada mes a las 20 horas.

Que en los 30 primeros días después de la Constitución, el alcalde podría convocar todas las sesiones Extraordinarias pertinentes para poder poner en funcionamiento el nuevo Consistorio.

Se dió el nombramiento de Teniente de Alcalde a D. Antonio Jimenez Llinás quien sustituirá a éste en caso de enfermedad, ausencia etc.

Se crearon las siguientes Delegaciones:

Urbanismo — Antonio Jimenez Llinás.

Cultura y Turismo — Magdalena Deyá Solivellas.

Personal del Ayuntamiento — Catalina Deyá Castañer.

Circulación — José Salas Santos.

Depositario — Miguel A. Coll Salas.

Punto segundo:

Del Gobierno Civil se ha recibido una circular en la que le ordena al alcalde haga cumplir las Ordenanzas sobre los ruidos callejeros nocturnos.

Obras Públicas notifica que puede aprobarse definitivamente el Plan de Delimitación del Casco Urbano.

La Asociación de Vecinos pide que el Ayuntamiento se haga cargo del déficit de la Cabalgata de los Reyes Magos. (Incluyendo para ello una lista de ingresos y gastos).

El Ayuntamiento le mandará una carta notificándole que por no estar hecho el presupuesto no se le puede atender ahora, pero que se tendrá en cuenta y en su momento se le hará llegar la cantidad necesaria.

El Hotel Es Moli, alega que es insuficiente el número de días de recogida de basura en su establecimiento, solicitando sea hecho diariamente excepto domingos y festivos.

Se le responde que el Ayuntamiento tiene firmado un contrato para esto asunto, que no finaliza hasta el 12 de Marzo del año próximo, pero que le dará cuenta de la petición al contratante y si él está de acuerdo ya se lo notificará.

Juan J. Aubert Coll pide una Licencia de Taxi.

Acusan recibo y se le hace saber que, no habiendo ninguna BAJA de momento en el Ayuntamiento, cuando la haya, se le concederá el nº 2 de turno.

La Sociedad de Música ofrece sus servicios con motivo de las próximas fiestas patronales.

El Ayuntamiento notifica a D. Gabriel Payeras que por finalizar el contrato de recogida de basuras, se le ofrece una prórroga hasta el 15 de Marzo próximo con el aumento de un 13%.

El contesta que acepta la prórroga.

Punto 3º:

Se da una relación de los gastos habidos por diversas causas: (alumbrado Público, Escuelas y Ayuntamiento. Apoderado de Palma. Butano. Teléfono. Suscripción a revista PRACTICA. Placas para carros motociclos y bicicletas, Farmacia).

Punto 4º:

PEDRO DEYA DEYA solicita permiso para reformar y ampliar el edificio situado en la calle Felipe Bauzá nº 1.

Hay un informe favorable del Técnico Municipal, y los planos aprobados por Bellas Artes, cuyo estamento hace constar que los muros exteriores deben ser de las mismas piedras que los ya existentes.

JUAN VICENS PUIG: Solicitud de construcción de un garaje. Por no estar los planos debidamente presentados se ha denegado.

MARIA COLL COLL, INA KATTHAGEN Y JUAN J. AUBERT COLL: Construcción de una terraza en la parte posterior de sus casas. Se aprueba según planos, aunque hubo un poco de polémica entre algunos concejales.

MARGARITA PUJOL VISCONTI: Arreglar goteras de la terraza y construcción de una escalera con hormigón y piedras. Se le pedirá que especifique donde empieza y hasta donde llega dicha escalera.

El Alcalde explicó después que los Arbitrios Municipales sobre las obras no se pagan sobre los presupuestos presentados sino sobre el valor real de ellas una vez terminadas.

5º:

D. Antonio Jimenez Llinás solicita copropiedad de la sepultura para sus hermanos D. Alfonso y D. Salvador Jimenez Llinás. Se le concede.

Peticiones de legalización de las siguientes:

Nº 55 y 39 Dª Francisca Rullan Ripoll.

nº 14 D. José Salas Visconti.

nº 61 D. Antonio y D. Juan Jaume Ripoll.

nº 43 Dª. Andrea Robert Chantel. (Solar para construcción).

nº 21 D. Francisco Colom Coll.

nº 63 Dª Antonia Rotger Rullan.

nº 41 Hnas. Deyá Pastor.

nº 28 D. Antonio Coll Rullan.

nº 30 Dª Margarita Muntaner Coll, D. Antonio Muntaner Vives y D. Antonio Vives Vives.

Todas ellas acompañadas del preciso documento acreditativo, y las que no, por la firma de dos testigos.

Punto 6º:

Informa el alcalde sobre la importancia de crear un Organismo de Información Local. Se acuerda que sea la Delegada de Cultura quién promueva una divulgación de los acuerdos tomados en el Consistorio, para lo que se creará una revista patrocinada por el Ayuntamiento, aunque completamente libre e independiente en su edición, texto y formato.

Punto 7º:

Se encargará al electricista D. Juan Rullan Mas que haga un estudio para separar el alumbrado del cementerio del de la Iglesia, ya que éste ha pasado a ser propiedad del Ayuntamiento, debe ser él quien cargue con los gastos.

Punto 8º:

En este capítulo se tocaron diversos temas: Adecentamiento y Reestructuración del Cementerio. Vertido de aguas sucias en diferentes puntos del pueblo. Abandono de coches estropeados en la vía pública, etc.

Siendo competencia de los distintos delegados el intentar solucionar dichos problemas.

El alcalde pidió que constara en acta que, con relación a la circular del Gobierno Civil y atendiendo las quejas justificadas de muchos vecinos sobre los ruidos a altas horas de la noche, sobretodo en la temporada veraniega, se mandará a los dueños de los diferentes bares y restaurantes una Orden de la Alcaldía, prohibiéndoles el servicio exterior en dichos locales a partir de las 12 de la noche.

Se fijó el 15 de Junio como fecha límite para el pago del Impuesto sobre Circulación de Vehículos.

Después de este punto se levantó la sesión que duró bastante rato ya que eran muchos los puntos a debatir en dicho Pleno.

N. de R. Acercándose la temporada de verano con el considerable aumento de gente en el pueblo, y viéndose a cualquier hora y cualquier día, bolsas de basura diseminadas por todos sitios, con la consiguiente ocasión para que perros y gatos las desparramen, se recuerda y se ruega muy encarecidamente, se tenga muy en cuenta que solamente se deben sacar los domingos, martes y jueves a partir de las 21 horas.

Xerratorum...

DIUFN:

Que no s'ha fet "carrossa" en es firò perquè sabien que perdrien.

Que s'agriria que a "Correus" posassin un horari fitxe i exposat al públic.

Que es metge es dies que no pensi passar "visita" al manco - posi un "lletreiro".

Que sa terrassa de sa "cafeteria" qu'estava tan bé, ara pa - reix s'Arenal en lloc de Deià.

Que es majoral nou de "Ca'n Bocueta" treu sa gent fora quan van a cercar s'aigua.

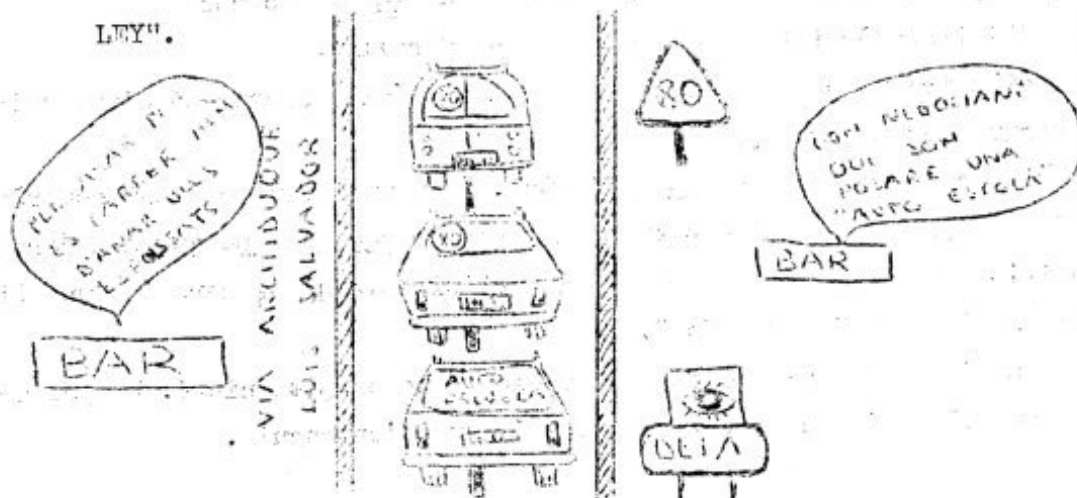
Que per anar an es "cafès" es necessari esser rics.

Que no tan sols es cans piken per es portals sino també certes persones.

Que si no anam alerta mos llevaran ses "cabines" de telefons com han fet a altres pobles.

Que ses revistes solen dur un preu establert i a SA LLIBRERIA de Deià les pagam més cares.

Que aquest poble ja no és lo qu'era. Ara és "LA CIUDAD SIN - LEY".

Alguns pares se senten frustrats per
ses conversacions amb els seus fills:

— A on eres? — Per fora.

— Què has fet? — Res.

Els nins es resisteixen al diàleg
amb els seus pares. Resenten es sermons
i ses crítiques. Troben que es pares
xerren massa.

"Quan te deman qualche cosa - diu
un al-lot a sa mare - perquè me dones
unes contestes tan llargues?".

Es interessant observar una conver-
sació entre un pare o mare i el seu fill.

Sorpren lo poc que s'escolten un a
s'altre. Es com dos monòlegs: un de crítica i instruccions i s'altre de negar
i excusar-se. Sa tràgedia d'aquesta "comunicació" no és falta d'amor sino de
repecte; no falta d'intel·ligència sino de tècnica.

Un exemple:

Maria - (Amb llàgrimes en es ulls). Na Catalina se n'ha anat. Ara estic to-
ta sola, una altra vegada.

Marc - Ja trobaràs una altra amiga.

Maria- No tenc ningú per jugar.

Marc - Ja te passarà. Això no té impotència. ¡Tan gran i encara plores!

Tot podria haver passat d'una altra manera. Es sentiments de s'infantesa les
hom de prendre en sèrio sempre, maldament sa situació no ho sigui.

Sa mare podria haver contestat qualsevol d'aquestes coses:

— Sí, t'hi trobaràs tota sola ara sense na Catalina.

— Ara estàs trista sense sa teva amiga. Es difícil sepear-se d'una amiga quan
etàn acostumades a jugar plegades.

Aquestes contestes creen una intimitat. Quan un infant se sent comprès sa
solitud i sa pena disminueixen i augmenta s'amor per sa mare que demostra que
s'identifica amb es seus problemes. Sa participació de sa mare és "una tirita" .
posada damunt sa ferida des "jo".

Quan un nin està enmig de fortes emocions no escolta ningú. No pot accep-
tar ni consells, ni consols. Lo que vol és que l'entenguin.

GOSES DE L'AMO EN TONI

Hem volgué començar aquesta sèrie d'entrevistes amb "L'amo En Toni Messià" per ventura perquè seguint un dos més vells del poble serà el que podrà dir moltes coses ja que n'ha vistes moltes.

Dones tardes l'amo En Toni. Com estau?

- molt bè. I voltros?

Voliem fer una xerrada amb vos.

- ala idó

Quants d'anys teniu ara?

- N'he de fer noranta tres.

I, com ho feis per estar tan bè i tan sà?

-Fent feina. Tota sa vida n'he feta. I en faig. De s'edat de tretze anys enca. He fet de marger, só arreglar pedres, fer berruins, fer oli. I n'he feta per tot. A Muleta hi anava a peu cada dia. A Ca'n Prom, a baix des-safaretxó de Son Bujosa, darunt s'escà de Son Beltran.

Fa uns trenta anys, a Son Canals dins sa tafona vaig estar-hi tres mesos seguits fent oli amb En Pere Kursiano i son pare. A ses Fontanelles hi forem un safareig, y les tenguerem dotze anys arrendades a n'os padri d'En Pere Boi.

¿Saps?. Jo havia duit doblers d'Amèrica i els tenia a n'es Crèdit Balear però va fer ull i tots partirem a fer punyetes y vaig haver de posar-me a fer feina perquè tenia ets al.lots petits.

Hi ha molts de marges per terra ara.

- Sí! Veus allà d alt?. Fa un parell d'anys va caure un penyal i en fa quatre deu o dotze oliveres i més de vint marges.

Si vos tenguesiu sa nostra edat ja els haurieu fet però.

- No. No els feria. Ja no hi ha remei. Ara ja tot està destrossat.

Heu dit que vareu anar a Amèrica?

- Sí. Vaig partir quan tenia 23 anys. Primer m'havia d'embarcar amb un barco italiè, però va venir ple, i després, dia 9 de Novembre de 1909 em barcarem amb un altre que l'hi deien "SICILIA". Però era com un carro.=

I que en feia de poca de via. I encara de més e més quan arribaren nos feren fer quarantena, perquè a Itàlia hi havia "còlera". Nos tenien a una illa, una espècie de Cabrera. S'illa de "FILOTTI".

Llavor anem a S'aduana on hi havia un conxo de mestre Joan Valentí.

Vaig fer feina quatre anys a un forn però després el vengueren, i patró i obrers, tots partirem a n'os carrer. Després en vaig posar un per al meu compte i el vaig tenir uns quatre anys més, i llavor el vaig vendre i en vaig entregar cap a aquí.

Que vos pareix que ho coneixerieu ara?

- Ja ho crec. Massa ell ho coneixia bé. Sa ciutat vella, es centre. Lo que han edificat de nou no. Si no n'record? Pam per pam. No tan sols es carrers. Ses cases coneixeria.

Qui governava llavors?

- Hi vaig conèixer dos presidents: En Pep Vil·lès i Ordoñez i En Baltasar - grun. Jo feia feina amb un que havia estat criat seu.

Que vos recordeu del primer cotxe que va venir a Deià?

- No n'hi havia. Un metge que va venir de Cuba i va morir aquí tenia un fill que manava una bicicleta. Però no eren com ses d'ara. N'hi havia de tres rodes. Amb sa roda de davant més grossa. Les deien "velocipedos". I es cotxes eren com "carrosses". A Barcelona i tot no n'hi havia. Carrosses i carruatges sí.

Que encara cuidau el hort vos?

- Vos ara! Enguany vaig sembrar dues senelles de patates, i ara deu fer quinze dies les vaig arrabassar. Ara se'n sembren moltes. Un temps no n'hi havia. He sentit contar que va ésser un de "Ca n Cameta", que feia de mariner que va dur sa llavor de fora. Però abans no se coneixien. I en principi mai canviaven sa llavor. Per ventura la guardaven més de cinquanta anys. I l'hi estaven més alerta!. En sembren dues senellotes, no com ara.

Donc gust trobar persones d'aquesta edat amb es cap tan clar i una memòria com sa seva. - Que sigui per molts d'anys l'amo En Toni-.

ENQUESTA

S'ha tractat en el poble de fer una mica de recordança de lo que foren ses eleccions municipals o com les veren es deienencs ja que es un tema que encara cou.

Hem demanat a joves, de mitjana edad i d'edat avançada.

De tota sa gent entrevistada hi ha un gran porcentatge d'ella que contestà que ses eleccions segons ells avian anat bé. Es qui contestaren negativament han estat mes pocs, però donant més rasons que ets altres, ja que tots es qui contestaren positivament=sa limitaren a dir "Molt bé". Tambe hi va haver un gran percentatge de gent que mos va contestar que no les demanassim coses - d'aquestas ja que no sabien res de s'assumpte. Altres donaren una resposta positiva però dins un sentit democràtic i lliure - es a dir que segons ells havien anat bé perquè sa gent havia votat democràtica i lliurement, i havia sortit, lo que havia sortit, en definitiva sa voluntat des poble.

Hem de dir també que molta gent es va negar a donar sa seva = opinió i n'hi va haver d'altres que le mos donaren d'una manera un tant xocant i còmica, com aquestes que seguidament vos citam

-m'agradaren molt perquè guanyàren noltros.

-Molt bé, fantàstic som d'En Suarez.

-Jo som sord i no men donc compte de res, no se si parlaren de raves, patates, o de què.

-Vols-te tocar es coions! a bon Sant comenau es formatge! -

-Un desatre, es batle no m'agrada, es un cap de fava.

-No ho sé.....no m'en record, espera tenc que per mi vaig votar UCD.

Com a conclusió podem dir que sa gent no estava lo que se diu ben entesa en quant a sa qüestió i si hi estava feien es beneït dit en paraules nostres es desmenjat en talent.

També hi va haver un poc de por a contestar, cosa que les dugué a dir no en vull sebre res".

Esperam que en endavant sa gent s'estiri un poc més de sa llengua ja que ella mateixa vota per un poble lliure i democràtic i si no es feu així an es que li pica que se grati".

Gloses i adagis

Casa cosa a son temps i d'estiu xigales

Corrions sense ales no saben volar

Una casa sense pa no estan contents

Una jaia sense dens donau-li pa moll

Una gerra sense coll no està acabada

Una bota buida no te que punyir

Qui es xeca demati vixa ellà a on vol

Un llum a n'es sol no fa claror

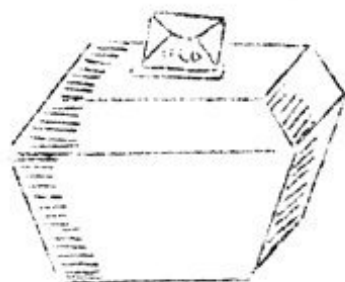
Un homo cu'es treidor fa dues cares

Es coll d'es freres son ben pelats

Es homos gats cominen torts

Es homos morts prest fan olor

i la mort dona tristor.

Tu que ets homo intès

lletrut que passas sa mida

quin es s'animal que crida

cuan te sa carn consumida

i cuan es viu no diu res

Jo no som tan innocent

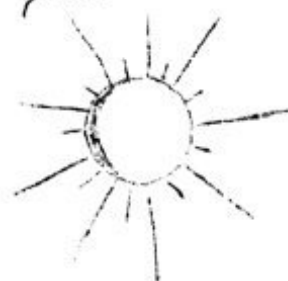
que no sapi lo que hi ha

quin es s'animal que va

per ses roques de la mar

i si el voleu fer cantar

per es cul li han de dar vent.

A Son Termens vaig anar a sopar

perque En Suarez convidava

i en vaig quedar tan encantada

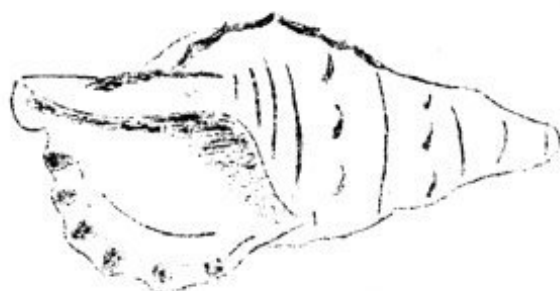
qu'es meu vot li vaig donar.

Ma Marieta es de UCD

i a Son Termens va anar a sopar

i demunt sa memeta dreta

En Suarez li va firmar.

HUMOR...

ALCALDE UCD

CONCEJAL UCD

CONCEJAL UCD

CONCEJAL UCD

CONCEJAL UCD

CONCEJAL UCD

CONCEJAL PTI

AIXÒ ES SA PENJADA
D'ENGUANY

